

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

Polska w żałobie po śmierci Ojca św. Piusa XI.

Katolicka Agencja Prasowa pisze: „Świat katolicki pogrążony jest w ciężkiej żałobie. Zamknął na zawsze powieki Ojciec św. Pius XI, jeden z największych Papieży w dziejach chrześcijaństwa, mąż Wiary Nieustraszonej, sternik nawy Płotrowej w burzliwej dobie przewrotów społecznych i politycznych, w czasach zarówno męczeństwa jak i triumfów Kościoła Powszechnego.

Nieustraszonego w wysiłkach o dobro dusz do ostatnich chwil swego życia trwał w służbie Chrystusowej. Mądrością swych rządów i świętobliwością swego żywota przyświecał jak gwiazda całej ludzkości. Był powagą morską, nie mającą na ziemi sobie równej. Chylił się przed nim najdumniejsze

głowy władców ziemi, zginały kolana wszystkie narody chrześcijańskie. I ludy niewierne czciły w Nim męża sprawiedliwego.

Do Boga prowadził owczarnię Chrystusową. W licznych encyklikach szerzył i rozwijał prawdy katolickie. Nic co ludzkiego, nie było mu obojętne. Był protektorem nauk, sztuk pięknych i techniki współczesnej.

Rozwiniął i rozszerzył na cały świat Akcję Katolicką, twór swój umiłowany — apostołstwo świeckich, podporządkowane ściśle hierarchii Kościoła. Był „Papieżem Misji katolickich”, gdyż za jego rządów Dobra Nowina docierała do najgłuchszych zakątków ziemi. Wiele też czynił dla wielkiej idei zjednoczenia wszystkich chrześcijan pod skrzydła-

mi wspólnej Matki Kościoła Rzymskiego.

Więzy głębokiej miłości łączyły go z Polską. Znał dobrze i kochał nasz naród i nasz kraj uczuciem Ojcowskim i cała Polska płaciła mu za to również gorącą miłością. Dlatego też smutek nasz w powszechnej żałobie Kościoła — jest szczególnie wielki.

Ojciec św. Pius XI, troskliwy Pasterz narodów, stanął już u tronu Zbawiciela, swego Mistrza i Mocodawcy, lecz wierzymy, iż nie opuścił swej Polski i będzie wstawiać się za nami do Boga. My zaś modlimy się o większą chwałę wiekielką dla Ojca Chrześcijaństwa. Opiekuna i Przyjaciela naszego narodu!”

Ostatni dzień życia Ojca św.

Citta del Vaticano. Ostatni dzień życia Ojca św. Piusa XI miał przebieg następujący:

Noc ze środy na czwartek Ojciec św. spędził spokojnie, ale z rana we czwartek okazywał duże osłabienie, wywołane zaziębieniem i lekką gorączką.

Z polecenia lekarza prof. Rocchi'ego zalecono Papieżowi całkowity wypoczynek. Toteż Ojciec św. w dniu tym nikogo nie przyjmował.

Jednakowoż było rzeczą wiadomą, iż Ojciec św. zarządził, aby nie zmieniano w programie uroczystości sobotnich i niedzielnych, w których Papież zamierzał wziąć osobisty udział. Równocześnie władze kościelne zarządziły odprawianie w kościołach rzymskich modłów na intencję wyzdrowienia Ojca świętego.

Wczesnym popołudniem w czwartek Ojciec św. uległ pierwszemu atakowi sercowemu, który był stosunkowo lekki, ale wywołał poważny niepokój. Atak ten trwał blisko 3 kwadransy. Gdy około godz. 16 zdawało się, że atak minął, Papież uległ ponownemu atakowi sercowemu, który był znacznie poważniejszy od pierwszego.

Lekarz prof. Rocchi zawiadomił natomiast o groźnym stanie zdrowia Papieża sekretarzy osobistych Piusa XI oraz sekretarza stanu ks. kard. Pacelli, który znajdował się poza Rzymem.

Po godz. 17 nastąpiła w stanie zdrowia Ojca św. pewna poprawa. Papież zdołał usnąć na parę godzin. Sen pokrępił nieco siły Ojca św. Lekarz opuścił werżłowie chorego o g. 18.30 i powrócił o g. 19.40 wraz z dr Bononome, który zabawił przy łóżu Dostojnego Chorego około 15 minut i odbył konsylium z prof. Rocchi.

Podczas obu ataków Ojciec św. nie stracił przytomności. Poza lekarzami czuwał przy Jego łóżu osobiście sekretarze Ojca św., ks. Venni i Confalonieri oraz dwaj sanitariusze Franciszkanie. Na wieść o atakach sercowych nadbiegli ponadto do apartamentów papieskich siostrzeniec Ojca św. hr Ratti oraz dostojnicy watykańscy. Sekretarz stanu ks.

Pius pp xi

kard. Pacelli również przybył wkrótce do Watykanu, aby uzyskać szczegółowe dane o przebiegu choroby.

Mimo groźnych wieści, nadchodzących z szpitalni Papieża, pod wieczór nie tracono nadziei na uratowanie Ojca św., ponieważ oba ataki sercowe uznane zostały za mniej nie-

bezpieczne. Od ataku dnia 25 listopada ub.r., kiedy to Ojciec św. zemlał przy odprawianiu Mszy św., przy czym stracił wówczas przytomność na przeciąg 3 godzin.

Okolo g. 6 z rana rozeszła się wiadomość, że Ojciec św., opatrzony Sakramentami św., które przyjął z rąk ks. kard. Lauri, zakończył życie, zachowując aż do ostatniej chwili przytomność i modląc się wraz z otaczającymi Go osobami. Ostatnie jego zrozumiane słowa były: „Mam jeszcze tyle do zdziałania”. W ostatnich chwilach życia Ojciec św. miał twarz skupioną, lecz pogodną. O godz. 5.31 Ojciec św. odwrócił głowę ku prawej stronie i jakgdyby zasnął. Serce przestało bić. Przed samym zgonem Ojciec św. usiłował wykonać gest błogosławieństwa.

Wiadomość o zgonie Ojca św. została natychmiast zakomunikowana przez Nuncjusza papieskiego przy Kwirynale szefowi rządu włoskiego Mussoliniemu, który z kolei powiadomił o tym króla i cesarza Wiktora Emanuela III-go.

Miejsce wiecznego spoczynku.

Citta del Vaticano. Po śmierci kard. Merry del Val okazało się, że w testamencie wyraził on życzenie, aby pochowano go obok Papieża Piusa X. Gdy o tym doniesiono Papieżowi Piusowi XI, otworzył on przy świadkach swój własny testament, gdzie było wyrażone to samo życzenie. Wobec tego jeszcze za życia Papieża Piusa XI zarezerwowano specjalne miejsce przy sarkofagu Piusa X, znajdującym się w Bazylice św. Piotra.

Conclave 15 dni po śmierci Papieża.

Citta del Vaticano. Na podstawie ustalonego przez zmarłego Papieża Piusa XI przepisów kanonicznych w 15 dni po śmierci Papieża zbiera się conclave, celem wyboru nowego Papieża. Termin ten może być przedłużony o 2-3 dni. Słowo conclave pochodzi od łacińskiego „cum” i „clavi”, co oznacza miejsce, zamknięte na klucz. Conclave jest tedy miejscem, w którym zamknęli są kardynałowie dla dokonania wyboru Papieża.

KOBIETA - SZPIEG

(Ciąg dalszy)

3

Baudoin nie mógł się uspokoić. Sprawa za- nadto wydawała mu się podejrzana. Postanowił więc udać tylko odjazd, a w rzeczywistości z ukrycia przypatrywać się bacznie temu, co stanie się w domu wówczas, gdy generał będzie pewny, że nie potrzebuje się już nikim kępować.

Pogoda była przecudna, z ogrodu rozchodziły się upajające wonie róż rozkwitłych, nawet najmniejszy wietrzyk nie mącił wieczornej ciszy. Baudoin przygotował się do odjazdu, wśląwszy od generała listę zakupu. Następnie udał się na dworzec, zjadł obiad w jakimś handlu niedaleko dworca, a gdy już zupełnie noc zapadła, skierował kroki swe w kierunku domu. Nie śmiejąc wejść do ogrodu, aby go generał nie spostrzegł, wśliznął się do sąsiedniego torfowiska i tam ukrył się w jakiejś budce, służącej do przechowywania narzędzi. Stamtąd mógł dokładnie wszystko obserwować, co się dzieje w ogrodzie generała i ukrytą w krzakach ścieżką, podejść aż pod samą willę. Usiadł, zapalił fajkę i czekał. Było blisko ósmej, gdy na gościńcu dał się słyszeć turkot powozu i przy świetle latarni Baudoin ujrzał elegancką karetę zaprzężoną w parę koni. Instynktownie przeczuł, że powóz ten wiezie tego lub tych, których oczekiwał generał. Szybkiem krokiem podbiegł Baudoin pod mur willi i stanął tam właśnie równocześnie z ekwipażem.

Zaledwie powóz się zatrzymał, natychmiast wysoka postać generała zarysowała się na tle nocy. Jakaś ręka niecierpliwie otworzyła drzwi powozu i dał się słyszeć głos męski z silnym akcentem cudzoziemskim: A generale! Pan naprawdę wychodzisz nam naprzeciw, pocóż się trudzi? Generał zapytał krótko: „Pani baronowa jest?”

— Ależ tak, czy pan mogłeś o tym wątpić?... — odezwał się głos kobiecy.

Mężczyzna pierwszy zeskoczył z powozu, lecz

generał nie pozwolił mu pomagać towarzysze przy wysiadaniu. Sam rzucił się ku drzwiom powozu z zapalem młodego kochanka i prawie uniósłszy przybyłą panią w ramionach, zawołał z niezwykłą żywością:

— Proszę bliżej, pani nie ma czego się obawiać, nikt nas nie będzie widział.

Mężczyzna zaśmiał się ochryple rzekł gardłowym głosem:

— Proszę się o mnie nie troszczyć, ja podążę za państwem...

I wszyscy troje znikli poza drzewami ogrodu. Baudoin prędko wyszedł po szczeblach stojącej obok drabiny i patrzył poprzez mur do ogrodu swego pana. Aleje były zupełnie puste, natomiast we wielkim oknie laboratorium płonęło jasne światło.

Począł Baudoin pomyślać:

— Co robić? Czy ma wejść i szpiegować generała? Dlaczego nie miałby usłuchać jego rozkazów? Czyż pan jego nie ma prawa przyjmować u siebie kogo mu się podoba. Dlaczego ludzie ci miałby być podejrzani? Powóz czeka na nich przed bramą na dowód, że nie zostaną tu długo. Nie pozostaje mu nic innego, jak słuchać pana i pojechać do miasta.

Zeszedł z drabiny i udał się wprost na dworzec. Wykonał dokładnie zlecenia swego pana, to znaczy o tyle, że dnia tego skład materiałów chemicznych był już zamknięty i Baudoin mógł rano dopiero wyjechać drugim pociągiem zastawszy przy powrocie całe domostwo zniszczone do szczytu, a pana pogrzebanego pod gruzami.

Pułkownik Vallenot przerwał na chwilę swe opowiadanie. Stary generał siedział zamyślony przy biurku, po chwili odezwał się z westchnieniem:

— To jest niezwykle dziwne. Tych dwoje nieznanych ludzi, z tych jeden o cudzoziemskim akcencie, którzy przychodzą tajemniczo w nocy

do generała de Tremont, a w następstwie ta straszna katastrofa... To niepojęte. Czy to wszystkie zbrodnie czy przypadek?

Wstał, przeszedł się kilka razy po pokoju, wrócił machinalnie do biurka i zagadnął znowu pułkownika:

— No, a cóż zaszło po opowiadaniu tego pocziwego Baudoina?

— Wojsko i policja jak najstaranniej przeszukały gruzy i rumowiska, ale nie znaleziono nic ważnego, bo w ogóle nic nie pozostało nienaruszone, wszystko było rozbite na kawałki. Wreszcie po dwóch godzinach szukania znaleziono kuferek żelazny o wiązaniach rozluźnionych, którego dno było zupełnie podziurawione, jak gdyby kto setki małych otworków porobił świdierkiem...

— To jest właśnie wynikiem wybuchu, — przerwał minister. — Pan wiesz, że używane przez nas szrapnele częstokroć podobny wywołują skutek... Być może, że kuferek ten stał się początkiem wybuchu. Czy schowano go?

— Tak jest, oddano prokuratorowi.

— Opowiadajże pan dalej... Co się stało z powozem, który stał pod bramą willi?

— Powóz, zdaje się, musiał odjechać przed katastrofą. Wypytywano urzędników akcyzy, a ci powiedzieli, że około jedenastej powóz zaprzężony parą koni odjechał w kierunku Paryża. Odnośny urzędnik nawet przypomniał sobie, że powozem tym jechała dama, która na pytanie, czy nie ma czego opłacić — odpowiedziała: „nie”.

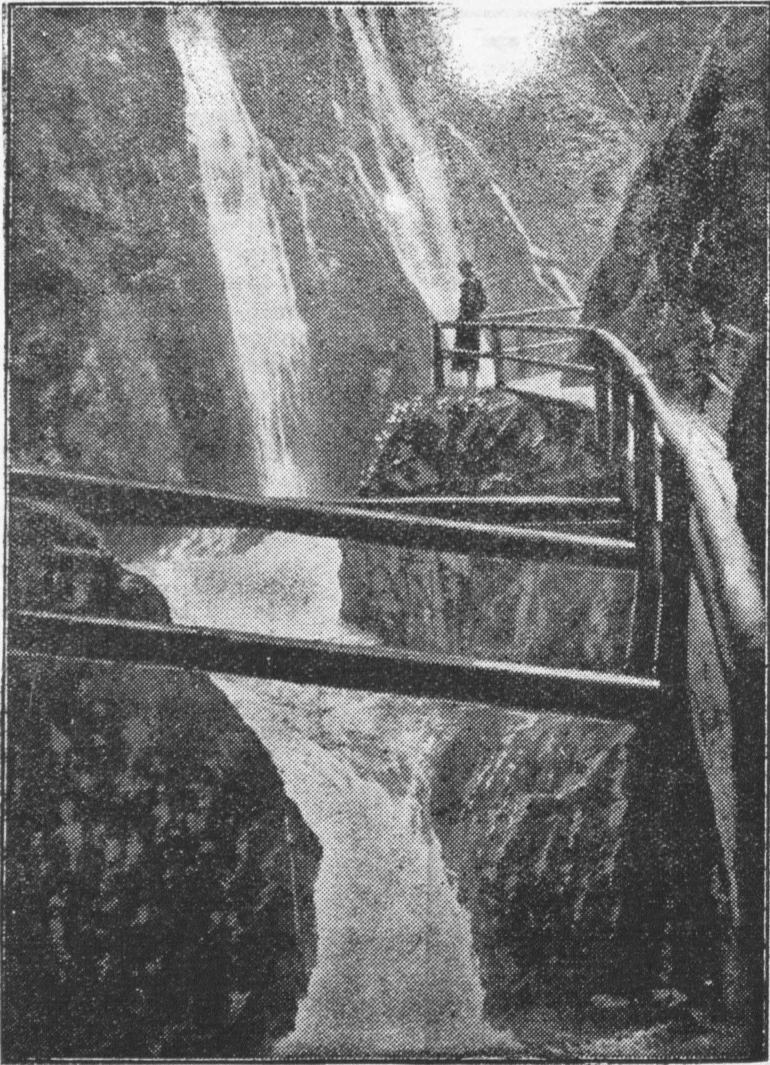
Wybuch natomiast, wedle relacji patrolujących żołnierzy z twierdzy, nastąpił o godzinie trzeciej z rana.

— A więc ów mężczyzna o cudzoziemskim akcencie prawdopodobnie został w willi po odjeździe powozu?

— Najprawdopodobniej.

— Nie jesteś pan tego pewny?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Romantyczny widok potoku w górach austriackich.

W sprawie cen orientacyjnych za nasiona zbóż jarych, grochu i lnu oraz za ziemniaki sadzeniaki, zakwalifikowane w roku 1938 przez Pomorską Izbę Rolniczą.

Pomorska Izba Rolnicza podaje niniejszym do wiadomości orientacyjne ceny na okres wiosenny 1939 r. za zakwalifikowane rośliny jare zбору 1938 roku.

I. Ziemniaki — sadzeniaki.

Przyjmuje się jako cenę podstawową ziemniaków najwyższe notowania Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy za ziemniaki jadalne z dnia dokonania transakcji, z zastrzeżeniem, że cena ta nie będzie niższa od 5 zł za 100 kg.

Dodatek kwalifikacyjny do ceny podstawowej

wynosi: za oryginalne i selekcyjne według cennika hodowcy:

za I odsiew 3.50 zł, za II odsiew 2.50 zł, za III odsiew i dalsze odsiewy 2 zł.

Za odmiany wczesne podnosi się dodatek kwalifikacyjny o 1 zł. Przy transakcjach do 500 kg włącznie podwyższa się dodatek kwalifikacyjny o dalsze 50 groszy. Podwyżka ta nie dotyczy nabywców, posiadających gospodarstwa rolne do 50 ha włącznie.

Za odmiany późne podnosi się dodatek kwalifikacyjny o dalsze 50 gr.

II. Zboża jare.

(pszenica, jęczmień browarniany i pastewny, oraz owies, groch i len).

Przyjmuje się jako cenę podstawową najwyższe notowanie Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy za odpowiedni gatunek zboża lub za groch z dnia dokonania transakcji.

Dodatek kwalifikacyjny do ceny giełdowej wynosi: a) przy zbożach za I odsiew 35 proc., za II odsiew 25 proc. tej ceny, b. przy grochu i lnie za I odsiew 40 proc. za II odsiew 30 proc. tej ceny i 30 proc. za dalszy odsiew lnu.

Dla oryginalnego odsiewu obowiązują cenniki hodowców.

Przy transakcjach do 200 kg włącznie podwyższa się dodatki kwalifikacyjne o 5 proc., (np. przy I odsiewie zbóż z 35 proc. na 40 proc. itd). Podwyżka ta nie dotyczy nabywców, posiadających gospodarstwa wielkości do 50 ha włącznie.

Dostawa zakwalifikowanych nasion i ziemniaków powinna nastąpić w workach. Wewnątrz każdego worka powinna się znajdować karta kwalifikacyjna Pom. Izby Rolniczej, zewnątrz zaś worka należy przywiązać etykietę kwalifikacyjną Izby po czym zamknąć go plombą producenta. Wagonowe partie zakwalifikowanych ziemniaków mogą być przesyłane luzem, lecz wówczas należy dostarczyć ich nabywcy jedno świadectwo kwalifikacyjne Pomorskiej Izby Rolniczej dla każdej partii. Jeżeli jednak załadowania zakwalifikowanych ziemniaków odbywa się pod kontrolą delegata Izby, wówczas muszą być zaworkowane i worki zamknięte plombą Izby.

Uwaga! Nabywca zakwalifikowanego materiału nasiennego powinien zachować karty, etykiety i świadectwa kwalifikacyjne oraz listy przewozowe i rachunki, jako dowody jego pochodzenia, gdyż są one konieczne w wypadku wnoszenia reklamacji i zgłoszenia odsiewu nabytych nasion i sadzeniaków do dalszej kwalifikacji.

Pomorska Izba Rolnicza.

Z walnego zebrania Kółka Rolniczego w Swiniarzu.

W dniu 8 lutego br. o godz. 16 odbyło się roczne walne zebranie Kółka Rolniczego i Producentów Trzody Chlewniej w Swiniarzu. Po powitaniu przez prezesa instruktora PTR p. Kofodziejskiego wybrano przewodniczącym p. Dembowskiego Wład. Sprawozdanie z działalności kół za rok ub. zdał sekretarz kółka p. Wawrzyniak, a ze stanu kasy p. Zakreta. Po udzieleniu pokwitowania zarządowi wybrano zarząd na rok 1939 w następującym składzie: prezesem kółka roln. i producentów trzody chlewniej został p. Zakreta Wład, sekret. p. Wawrzyniak, skarbn. p. Kłojna Wład., bibliotekarzem Sellński Fran. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Licsnerski J. L. Dembowski Wł. i Szalkowski Józef, jako delegatów do Rady Powiatowej wybrano pp. Truszczyńskiego Fr. II i Kowalskiego Alojzego.

Następnie obszerny referat pt. „Jak zorganizować gospodarstwo rolne, aby zwiększyć jego dochodowość” wygłosił p. instr. Kofodziejski z Nowego Miasta. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja. Zebranie zakończono wspólnym odśpiewaniem pieśni „Wszystkie nasze dzielne sprawy”.